

**Zápisnica z 19. riadneho zjazdu
Slovenskej astronomickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied
(29. – 30. septembra 2023, Danišovce)**

19. riadny zjazd Slovenskej astronomickej spoločnosti pri Slovenskej akadémii vied (ďalej SAS pri SAV alebo Spoločnosť) sa konal v dňoch 29. – 30. septembra 2023 v Danišovciach v Učebno-výcvikovom zariadení Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach.

Pred oficiálnym začiatkom zjazdu sa uskutočnilo 9. zasadnutie Hlavného výboru SAS pri SAV (HV SAS pri SAV), počas ktorého sa upresnili niektoré body programu a odporúčania na bezproblémový priebeh zjazdu. Zjazd nadväzoval na úspešnú odbornú konferenciu o vzdelávaní a popularizácii astronómie – [Astronomické Slovensko 2023](#) (27. – 29. septembra 2023).

Registráciu účastníkov zjazdu vrátane [delegátov](#), ktorých nominovali jednotlivé odbočky Spoločnosti, napriek pomerne veľkej časovej tiesni, veľmi dobre zvládol Mgr. Ľubomír Hambálek, PhD., hospodár SAS pri SAV.

Zjazd prebiehal podľa [programu](#), ktorý dostali všetci účastníci.

Piatok 29. septembra 2023, 15:00

Program otvoril a prítomných privítal predseda SAS pri SAV doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD.

Slovenský zväz astronómov (SZA), s ktorým Spoločnosť dlhodobo úzko spolupracuje predstavil prítomným vo svojom krátkom príspevku jeho terajší (od r. 2022) predseda Miloš Obert. Vyzdvihol zlepšenú komunikáciu medzi oboma organizáciami a spoločné aktivity 9 [spoločných odborných sekcií](#), ktorých vytvorenie umožnilo memorandum o spolupráci medzi SAS pri SAV a SZA podpísané v roku 2020. Miloš Obert informoval predovšetkým o ostatných aktivitách SZA, viacerých úspešných realizovaných podujatiach a plánoch na najbližšie roky. Prezentáciu ukončil trailerom videa o expedícii za polárnou žiarou, ktorého autorom je najmladší člen SZA.

V slávnostnej atmosfére bola odovzdaná [Csereho cena](#) SAS pri SAV za populárno-vedeckú činnosť, najvyššie ocenenie Spoločnosti, ktorej laureátom za rok 2023 sa stal [RNDr. Daniel Očenáš](#). Pamätnú plaketu, diplom a poukážku na nákup astronomickej techniky v hodnote 150,-€ laureátovi odovzdal predseda SAS pri SAV doc. Rudolf Gális.

Piatok 29. septembra 2023, 16:30

Zasadnutie 19. riadneho zjazdu SAS pri SAV otvoril doc. Rudolf Gális, predseda SAS pri SAV. Prítomným s radosťou oznámil, že SAS pri SAV sa stala od roku 2023 pridruženým členom European Astronomical Society a podpísala memorandum o spolupráci so Slovenským zväzom astronómov (2020) a Českou astronomickou spoločnosťou (2021). Stručne tiež zhodnotil plnenie uznesení predošlého 18. zjazdu SAS pri SAV, predovšetkým vo vydávaní spoločných tlačových správ, zlepšení vzhľadu a obsahu oficiálnej webovej stránky Spoločnosti, informovanosti členskej základne, zvyšovaní kredibility SAS pri SAV v spoločnosti, zlepšovaní vzájomnej komunikácie pri plánovaní a realizovaní podujatí a zjednocovaní astronomickej komunity na Slovensku.

Na zjazd boli pozvaní aj čestní členovia SAS pri SAV. Niektorí z tých, ktorí sa zúčastniť nemohli, poslali svoje [písomné pozdravy a zdravice](#) (P. Orolín, dr. V. Rušin, dr. J. Zverko, dr. D. Rapavá).

Ďalším bodom programu bola voľba členov mandátovej, volebnej a návrhovej komisie, ako aj voľba zapisovateľa a overovateľov. Po krátkej diskusii boli zvolené komisie v nasledujúcom zložení:

Mandátová komisia:

predsedníčka Mgr. Mária Záborská, členovia Michal Maturkanič, Mgr. Katarína Žilinská

Volebná komisia:

predseda Mgr. Juraj Škvarka, členovia Mgr. Mária Gallová, Mgr. Patrik Čechvala, PhD.

Návrhová komisia:

predseda Ing. Roman Švihorík, členovia Mgr. Tomáš Dobrovodský, Ing. Jaroslav Gerboš

Predsedov si zvolili členovia jednotlivých komisií. Tiež bol zvolený zapisovateľ a overovatelia:

Zapisovateľ: RNDr. Pavol Rapavý

Overovatelia: Mgr. Zuzana Kreibiková, RNDr. Peter Begeni

Predsedníčka mandátovej komisie Mgr. Mária Záborská prítomným oznámila, že na zjazde je prítomných 28 delegátov z hlasom rozhodujúcim, čo je nadpolovičná väčšina z pozvaných a teda, že **19. zjazd SAS pri SAV je uznášaniaschopný**. Zistené skutočnosti sú uvedené v [zápisnici mandátovej komisie](#).

Nasledujúcim bodom programu bolo predloženie správ o činnosti a hospodárení Spoločnosti, ako aj správy Revíznej komisie SAS pri SAV.

Správu o činnosti SAS pri SAV za obdobie 2019 – 2023 predniesol Mgr. Emil Kundra, PhD., vedecký tajomník SAS pri SAV.

Správu o hospodárení od 18. zjazdu SAS pri SAV predniesol a podrobne na grafoch a tabuľkách rozobral Mgr. Ľubomír Hambálek, PhD., hospodár SAS pri SAV.

[Správu Revíznej komisie SAS pri SAV](#) (RK SAS pri SAV) za obdobie 2019 – 2023 predniesla jej predsedníčka Mgr. Mária Gallová, ktorá ocenila veľmi dobrú spoluprácu nielen s hospodárom, ale aj celým predsedníctvom Hlavného výboru SAS pri SAV.

Po prednesení správ prebehla pomerne **bohatá diskusia**, počas ktorej delegáti hodnotili činnosť SAS pri SAV, prípadne mali návrhy na jej zlepšenie.

Dr. Peter Begeni poukázal na nutnosť lepšej koordinácie jednotlivých podujatí, nakoľko sa stáva, že viaceré akcie, aj regionálneho či celoslovenského charakteru, časovo kolidujú. Na stránkach SAS pri SAV a SZA sú kalendáre akcií a tak bolo odporúčané ich vzájomné prepojenie, dopĺňanie a informovanie členskej základne v dostatočnom časovom predstihu.

Dr. Ján Mäsiar vyjadril uspokojenie nad zlepšenou spoluprácou viacerých astronomických organizácií a združení, ktoré už „nesúperia“ tak, ako tomu bývalo v minulosti, čo je pozitívnym signálom aj pre nasledujúce obdobie.

Viacerí delegáti navrhovali ďalšie rôzne formy získavania finančných prostriedkov na činnosť SAS pri SAV. V súčasnosti sú jediným stálym príjmom SAS pri SAV členské príspevky a príspevkov Rady slovenských vedeckých spoločností. V diskusii bolo zdôraznené aj odporúčanie

aktívnejšie sa uchádzať o príspevky z vyhlásených grantových schém. Jedným z pozitívnych príkladov bol finančný príspevok z rezervy predsedu vlády SR, ktorým boli podporené podujatia v rámci projektu doc. Rudolfa Gálisa S ďalekohľadom na cestách. Delegáti sa zhodli aj na nutnosti zvýšenia členských príspevkov a prehodnotení pomeru finančných prostriedkov pre HV SAS pri SAV a jednotlivé odbočky.

Všetky **správy o činnosti boli delegátmi zjazdu jednomyselne schválené** a odstupujúcim orgánom SAS pri SAV bolo udelené **absolutórium**.

Dôležitou súčasťou všeobecnej diskusie boli navrhované **zmeny stanov SAS pri SAV**, s ktorými účastníkov zjazdu detailne oboznámil predseda Spoločnosti doc. Rudolf Gális. Tými najdôležitejšími zmenami sú: umožnenie inštitucionálneho členstva v SAS pri SAV a zrušenie obmedzenia na trvanie funkčného obdobia členov Hlavného výboru SAS pri SAV. Všetci prítomní účastníci zjazdu sa zhodli na podpore týchto navrhovaných zmien. Počas prípravy finálneho znenia Stanov boli príjemným prekvapením viaceré reakcie a odporúčania mladších členov SAS pri SAV.

Po diskusii bol **návrh nového znenia stanov SAS pri SAV delegátmi zjazdu jednomyselne schválený** a predseda SAS pri SAV doc. Rudolf Gális bol poverený ich zaregistrovaním na Ministerstve vnútra SR.

Večerný program zjazdu, ktorý sa niesol v príjemnej a priateľskej atmosfére, sa začal o 20:00 pozdravom predsedu Českej astronomické spoločnosti prof. RNDr. Petra Heinzela, DrSc., ktorý sa z vážnych dôvodov tentokrát zjazdu nemohol zúčastniť osobne. Internetové spojenie však fungovalo výborne. Po pozdrave mal prof. Petr Heinzel aj mimoriadne zaujímavú prednášku na aktuálnu tému „Výrony koronální hmoty na Slunci a na erupčných hviezdách“.

Vo večerných hodinách bol v areáli Učebno-výcvikového zariadenia UPJŠ v Danišovciach inštalovaný veľký nafukovací osvetlený 3D model zemegule. Ten sa stal mimoriadnou atrakciou nielen pre účastníkov zjazdu, ale aj obyvateľov obce. Model zabezpečili zamestnanci Krajskej hviezdárne a planetária M. Hella v Žiari nad Hronom, ktorí prítomným urobili aj komentovanú prehliadku súhvezdí. Zjazdové priestory spestrila výstava astronomických fotografií s názvom Farebná hra vesmíru, ktorú pripravili Dr. Ján Mäsiar a Dr. Stanislav Kaniansky.

Sobota 30. septembra 2023, 9:00

V rámci sobotňajšieho programu **pokračovala diskusia** o význame členstva v SAS pri SAV a o jeho prínosoch. Zazneli názory, že združovanie do organizácií je už, zvlášť pre mladšiu generáciu menej atraktívne. Rozoberali sa otázky možnosti získavania informácií z internetu. Z pléna však zaznelo niekoľko pozitívnych ohlasov a bolo diskutovaná aj dilema „prečo byť členom a čo z toho mám...“ Benefity však nemusia byť len v materiálnej forme, je potrebné sa venovať oceňovaniu svojich mladších členov. Diskutujúci sa zamerali aj na nutnosť zlepšenia komunikácie v rámci jednotlivých spoločných sekcií SAS pri SAV a SZA. Aj keď sekcie boli vytvorené, v niektorých sa práca výrazne nezlepšila. Tieto problémy sa budú riešiť v rámci vedenia jednotlivých spoločných sekcií a radiaciách orgánov SAS pri SAV a SZA.

Predseda volebnej komisie Mgr. Juraj Škvarka oboznámil prítomných so spôsobom tajných volieb členov Predsedníctva HV SAS pri SAV, členov HV SAS pri SAV, členov RK SAS pri SAV a nových čestných členov.

Nasledovalo **predstavenie jednotlivých kandidátov** do orgánov SAS pri SAV, počas ktorého sa každý kandidát osobne stručne predstavil. Doc. Rudolf Gális prečítal všetky **návrhy na udeľenie čestného členstva**, ktoré zaslali jednotlivé odbočky Spoločnosti.

Nasledovali **tajné voľby** členov Predsedníctva HV SAS pri SAV, členov HV SAS pri SAV, členov RK SAS pri SAV a čestných členov. Počas práce volebnej komisie, pokračovali diskusie a kuloárne rozhovory týkajúce sa budúceho smerovania Spoločnosti.

Po sčítaní a overení všetkých hlasov Mgr. J. Škvarka, predseda volebnej komisie **vyhlásil výsledky volieb**.

Zvolení členovia Predsedníctva Hlavného výboru SAS pri SAV:

doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD. – predseda SAS pri SAV
Mgr. Marián Vidovenec – podpredseda HV SAS pri SAV
Mgr. Ľubomír Hambálek, PhD. – vedecký tajomník HV SAS pri SAV
Mgr. Emil Kundra, PhD. – hospodár HV SAS pri SAV

Zvolení členovia Hlavného výboru SAS pri SAV:

RNDr. Stanislav Kaniansky
Mgr. Eduard Koči
RNDr. Pavol Rapavý
Ing. Róbert Barsa
RNDr. Ján Mäsiar
RNDr. Svetozár Štefeček
Mgr. Tomáš Dobrovodský
RNDr. Jaroslav Merc, PhD. – náhradník HV SAS pri SAV

Zvolení členovia Revíznej komisie SAS pri SAV:

Mgr. Mária Gallová (predsedníčka zvolená na prvom zasadnutí RK SAS pri SAV)
Mgr. Mária Záborská
Mgr. Katarína Žilinská
Mgr. Andrea Pipková Leütterová – náhradníčka RK SAS pri SAV

Zvolení čestní členovia SAS pri SAV (návrh odbočky):

RNDr. Katarína Maštenová (Bratislava)
Michal Maturkanič (Hlohovec)
Mgr. Vladimír Karlovský (Hlohovec)
RNDr. Zdeněk Komárek (Prešov)
RNDr. Pavol Rapavý (Prešov)
RNDr. Daniel Očenáš (Banská Bystrica)
Mgr. Peter Zimnikoval (Banská Bystrica)

Predseda SAS pri SAV doc. Rudolf Gális prítomným zvoleným čestným členom odovzdal osvedčenie o zvolení za čestného člena SAS pri SAV.

Výsledky volieb sú uvedené v zápisnici [volebnej komisie](#).

Návrh [uznesenia 19. riadneho zjazdu SAS pri SAV](#) prečítal predseda návrhovej komisie Ing. Roman Švihorík. Uznesenie bolo po diskusii a odporúčaných úpravách **jednomyseľne schválené** delegátmi zjazdu.

Predseda SAS pri SAV doc. Rudolf Gális zablahoželal zvoleným členom orgánov SAS pri SAV a zaželel im úspešnú a produktívnu činnosť v nasledujúcom období. Všetkým prítomným poďakoval za aktívnu účasť na zjazde, ako aj ich aktivity v prospech Spoločnosti. Konštatoval, že to bolo príjemné stretnutie s ľuďmi zdieľajúcimi rovnaké hodnoty. Následne rokovanie 19. riadneho zjazdu SAS pri SAV ukončil.

V Danišovciach 30. septembra 2023

zapísal:

RNDr. Pavol Rapavý

pripomienkovali a overili:

Mgr. Zuzana Kreibiková,

RNDr. Peter Begeni